

Stikkordsreferat fra debatt om «Gud og vitenskapen», Litteraturhuset Oslo 20.01 2014

Lars Dahle: Gir to hovedspørsmål til innledningen:

1. Gir NRK-serien et godt bilde av dagens debatt?
2. Peker naturvitenskapen i retning av at det er en Gud, eller gis mer støtte for ateistisk perspektiv?

INNLEDNINGER

Atle Sjøvik (AS):

1. Ja, serien er bra balansert, begge sider er kommet til.
2. Det er ingen konflikt mellom naturvitenskap og kristen tro. Det kristne livssynet passer med univers som har begynnelse, en orden, og er fininnstilt. Fininnstilling er usannsynlig hvis ikke Gud finnes, men sannsynlig hvis det er en Gud.

Hans-Petter Halvorsen (HPH):

1. Det var lite debatt i filmen, mange påstander blir ikke imøtegått. Ateistene virker klippet inn i filmen, ikke invitert inn i samtalen. Lite sammenhengende, ikke tid til refleksjon. Vinkling i favør av teistene, de fikk fire ganger så mye tid.

Jan Gossner (JG):

1. Filmene virker balansert. Jeg ikke oppdatert på stoffet, men den er mye mer balansert enn Dawkins sine program. Det er ikke usakligheter, og flere livssyn slipper til.
2. Mitt eget fokus er mest på åndelighet, det som ikke kan veies og måles: Mine erfaringer i dette vitenskapens grenseland er det mest interessante.

Lars Gule (LG):

1. Programmene engasjerer, men det er ikke mye diskusjon om substansen. Det har en agenda: Det er en mulighet for Gud. En kollega som er astronom påpekte at filmen gikk for lett vint inn på Big Bang. Det kunne kanskje vært tydeligere på agendaen.
2. Naturvitenskapen utelukker ikke Gud, men spørsmålet er blitt irrelevant. Kristne forskere som starter med intelligent skaper, ville bare fått publisert i teologiske tidsskrifter. Man må tøy hva vitenskap er for å få plass til Gud. Uansett, en slik abstrakt bevissthet er langt fra Bibelens Gud.

RESPONSER

AS: Jeg mener det var reell debatt i programmet, vi fikk servert argumenter for og mot, for eksempel «multivers»-teorien.

LG: Vitenskapen har utelukket Gud, den baserer seg kun på det fysiske, erfaringer som kan testes empirisk.

HPH: «Multivers-teorien» er ikke å oppfatte som et alternativ til universets fininnstilling. Krauss kvantemekanikk fikk kun 1 minutt. Neppes tilfeldig. Fininnstilling er et sirkelargument.

JG: Om det er for lite debatt, skulle vi kanskje her lagt opp til mer av slik debatt?

LG: Det er selvmotsigende at den filosofiske, abstrakte Gud står bak lovene og skal så bryte disse og så åpenbarer seg som Bibelens Gud.

JG: Jeg er mest opptatt av Abrahams, Isaks og Jakobs Gud. Gir ikke også ateister plass til undring og åpning for at erfaring kan være ekte?

AS: «Multiverset» er en alternativ forklaring til påstanden at universet alltid har eksistert. Krauss sin teori om «ingenting», er ikke virkelig ingenting.

Om Gud er fri, må vi gå til historien for å se hva han faktisk gjør, slik vi ser i inkarnasjonen. En ny artikkel av ateisten Eggebø viser at treenighetslæren ikke er logisk selvmotsigende.

HPH: Hvorfor velger programmet å gå utenom Jesus, med mirakler, oppstandelse osv.? Kristendommen har ikke noe fundament i virkelige hendelser.

AS: Dette er en serie om naturvitenskapen, mens Jesus er under feltet historie.

JG: Jeg ville også hatt mer om Jesus, men programmet har valgt å holde seg til tema naturvitenskap.

LG: Hvis Gud benytter naturlovene (Galileos og Newtons tilnærming), hvorfor trenger vi mirakler likevel, på tvers av dette?

Jeg kan forstå behovet for en meningsgiver. Men det er en altfor antroposentrisk historie: Mye bedre med dinosaursentrisk enn antroposentrisk prinsipp.

JG: Kristne skjelner skapelsesteologi og åpenbaringsteologi. Hvorfor må Gud bindes her, hvorfor kunne han ikke åpenbare seg?

LG: Gud er ubegripelig, men skal dette ubegripelige forbeholdes Gud? Akkurat samme utfordringer med universet.

AS: Guds inngrep er ikke brudd på naturlover. Skulle Gud skape oss, måtte han bruke et gammelt univers.

HPH: Veldig selvsentrert forklaring. Mye mer sannsynlig at Gud ville skape stjerner, enn bare vår planet.

LG: Hva med mirakler i andre religioner? Hvordan vet dere at de bare er «rør»?

AS: Noe kristen teologi er nok for selvsentrert. Gud har ønsket hele universet.

Alle livssyn må forholde seg til utfordringene med undere. En viss versjon av kristendommen er mer koherent enn naturalismen som forklaring.

JG: Evolusjonparadigmet er ofte blitt misbrukt og har gitt oss bilde av andre kulturer som «primitive».

LG: Om Gud står bak lovene, er det en usedvanlig rå og bøllete Gud som bruker ondskap, lidelse og smerte for å nå mål. Det er umoralsk, jeg foretrekker at en slik Gud ikke finnes.

HPH: Vi må ikke gi Darwin skylden for Hitler!

JG: Mitt poeng var bare feil bruk Darwin.

AS: Det ondes problem har jeg skrevet bok om. Dette universet var eneste måten vi kunne bli til på. Og dyrenes lidelse er ikke den samme som vår: Dyrene har svakere utviklet hjerne, mangler bevissthet.

SPØRSMÅL FRA SALEN

-Blir ikke målpостene flyttet gradvis, med 2500 år gammel overlevering?

AS: Det er et spørsmål om å tolke: Kristne har forsøkt dette hele tiden, og naturvitenskapene er også i utvikling. Ikke noe problem at det er utvikling.

-Programmet tar ikke opp det viktigste, «sjelsrasismen» - trusselen om evig fortapelse.

HPH: Kanskje dette er grunnen til at Jesus ikke er med. DNKs bekjennelsesskrift holder fast på evig pine. Dette er umoralsk.

AS: Det er gjennom kirkens historie to hovedtolkninger: annihilasjon eller evig straff. Vi argumenterer for det første i vår bok.

-Hva med problemet med «god of the gaps»?

AS: Noen ser på naturvitenskapen som noe som har fylt våre hull. Men jeg ser det annerledes: Den Gud som er en metafysiske nødvendighet, er ikke endret eller har forsvunnet. Han forklarer også universet. Det er helt legitimt at noe høres ut som «god of the gaps».

-Hvordan kan man skille mellom personlige erfaringer og vrangforestillinger?

JG: Erfaringer bygger ikke, men stadfester min tro. Erfaringer som tolkes forskjellig. Her må alle gjøre en bedømmelse.

HPH: Jeg er usikker på spørsmålet: Jeg er ikke sikker på skillet mellom andre vrangforestillinger og Gud.

-Er det ikke ulike syn på vitenskap og tro blant kristne?

AS: Jeg ser ikke noen konflikt her. Spørsmålet her er om naturvitenskapen passer best med teistisk eller ateistisk livssyn.

KONKLUSJON

LG: Vitenskapen spør hvordan; mens hvorfor er eksistensielle og normative svar. Dette hevdes å ikke stå i motsetning til hverandre. Men man må ta med lidelsen, og da bli det inkonsistent, også i forhold til normene denne guden har gitt.

JG: Jeg merker Gules indignasjon og minnes Job som ikke får svar, men møter Gud selv, og det er nok. Jeg la tidligere linkledet fra Torino bort, men nye funn åpner opp spørsmålet igjen.

HPH: Vi må være mer kritisk til påstander som kommer. Det er ingen privilegerte kanaler.

AS: Målet med debatten var å få et mer reflektert forhold til spørsmålene, og å oppfordre kristne til å heie på naturvitenskapen, fordi den gir oss mer kunnskap om Guds skapelse.